

ВИТЯГ
із Положення
про управління ризиками в
ТОВАРИСТВІ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФОНДОВА КОМПАНІЯ
«ДАЛІЗ-ФІНАНС»
(затвердженого Рішенням Єдиного учасника ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФОНДОВА КОМПАНІЯ «ДАЛІЗ-ФІНАНС»
Рішення № 87 від 25.07.2023)

місто Київ

«25» липня 2023 року

4. Стратегія управління ризиками

4.1. Управління ризиками – регламентований положеннями внутрішніх документів Компанії динамічний, систематичний внутрішній процес, направлений, в тому числі, на ідентифікацію, аналіз, оцінювання, обробку, моніторинг та перегляд ризиків Компанії, та на пов’язаний з цим обмін інформацією та консультації між зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами.

4.2. СУР в Компанії включає управління ризиками, що пов’язані з професійною діяльністю Компанії.

4.3. Основними цілями СУР Компанії є:

- (1) забезпечення реалізації стратегії розвитку та ефективного функціонування Компанії, у тому числі стосовно ризиків, які бере на себе Компанія у своїй діяльності;
- (2) забезпечення інтересів клієнтів Компанії;
- (3) забезпечення відповідності діяльності Компанії вимогам чинного законодавства України та внутрішнім документам Компанії;
- (4) забезпечення відповідності структури активів та ризиків портфелів активів Компанії вимогам чинного законодавства України.

4.4. При управлінні ризиками Компанія в цілому дотримується таких принципів:

- (1) комплексність – система управління ризиками Компанії повинна бути комплексною та інтегрованою в бізнес-процеси, що пов’язані з веденням професійної діяльності Компанії;
- (2) адекватність – складові системи управління ризиками, процедури та інструменти управління ризиками відповідають поточним ринковим умовам, масштабу та складності операцій, що проводяться Компанією;
- (3) інформованість – органи управління Компанії та всі співробітники Компанії повинні бути інформовані про основні ризики, характерні для професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами/депозитарної діяльності депозитарної установи, та в рамках виконання своїх посадових обов’язків брати участь в управлінні ризиками;
- (4) усвідомлене прийняття ризиків – Компанія належним чином оцінює та зважує можливі позитивні та негативні наслідки від реалізації ризику, усвідомлено приймає рішення про його прийняття або уникнення, враховуючи, що повне уникнення ризику може бути неможливим;
- (5) мінімізація (оптимізація) ризиків – до власного портфелю Компанія придбає активи, рівень ризику за якими найкраще піддається мінімізації (нейтралізації) або оптимізації – залежно від власної толерантності до ризику Компанії, а також прагне до мінімізації власних нефінансових ризиків;
- (6) індивідуальний підхід – можливі фінансові втрати за кожним видом ризику Компанії мають бути оцінені окремо і мають мінімізуватися (оптимізуватися) індивідуально;
- (7) відповідність стратегіям – рішення Компанії при управлінні власними ризиками відповідають її фінансовій стратегії та внутрішнім документам;

(8) доцільність прийняття фінансових ризиків – Компанія співвідносить рівень ризику за операціями із власними активами із рівнем потенційної (прогнозної, очікуваної) доходності цих активів;

(9) економічність – витрати Компанії на управління ризиками, тобто мінімізацію (нейтралізацію) чи оптимізацію відповідного ризику, не повинні перевищувати суму можливих фінансових збитків від його прийняття та/або реалізації при найбільш імовірному сценарії настання ризикового випадку;

(10) конкретність – рішення з прийняття ризику мають бути конкретними і чіткими для забезпечення однозначного їх трактування та виконання;

(11) відповідність капіталу Компанії рівню ризиків – розмір капіталу (власного капіталу, регулятивного капіталу (власних коштів)) Компанії повинен бути достатнім для покриття ризиків діяльності Компанії;

(12) адекватність стимулів – стимули для досягнення високої доходності Компанії узгоджуються з профілем ризику Компанії відповідно до стратегії розвитку Компанії;

(13) уникнення або передача надмірних ризиків – у певних випадках або щодо певних ризиків, коли можливі негативні наслідки реалізації ризику для Компанії перевищують її фінансові можливості, Компанія, за можливості, уникає (відмовляється від прийняття) або частково чи повністю передає ризик (третій стороні);

(14) безперервність – процес управління ризиками повинен бути безперервним.

4.5. Суттєвими (істотними) видами (категоріями) ризику, що пов'язані з професійною діяльністю Компанії, є такі:

(1) операційні ризики (юридичний (правовий) ризик; інформаційно-технологічний ризик; ризик персоналу);

(2) комплаенс-rizики (AML/CFT-ризик; ризик зміни законодавства);

(3) ризик втрати ділової репутації (ризик репутації, репутаційний ризик);

(4) стратегічний ризик;

(5) загальний фінансовий ризик (ризик банкрутства);

(6) кредитний ризик (ризик контрагента);

(7) ризик дефолту;

(8) ринкові ризики (процентний ризик портфелю Компанії; пайовий (фондовий) ризик; валютний ризик; товарний ризик);

(9) ризики ліквідності (ризик ринкової ліквідності; ризик балансової ліквідності).

(10) ризик настання форс-мажорних обставин.

4.5.1. Операційні ризики – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів у професійного участника внаслідок неадекватних або нездовільно організованих внутрішніх процесів, дій працівників чи функціонування систем такого професійного участника, а також внаслідок впливу зовнішніх подій (крім стратегічного ризику).

Операційні ризики включають: юридичний (правовий) ризик, інформаційно-технологічний ризик, а також ризик персоналу.

Юридичний (правовий) ризик – ризик, пов'язаний з ймовірністю виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів Компанії внаслідок застосування до неї неочікуваних санкцій за недотримання вимог чинного законодавства через можливість їх неоднозначного тлумачення або унаслідок визнання з тих самих причин недійсними умов договору.

Інформаційно-технологічний ризик – ймовірність настання несприятливих наслідків, викликаних неадекватними або нездовільно організованими внутрішніми процесами інформаційного обміну та зберігання інформації, недосконалою роботою інформаційних технологій, систем та процесів обробки інформації або їх недостатнім захистом, включаючи збій у роботі програмного та/або технічного забезпечення, обладнання, інформаційних систем, засобів комунікації та зв'язку, порушення цілісності даних та носіїв інформації, несанкціонований доступ до інформації сторонніх осіб, загроза доступності інформації та інше, що може призвести до виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів Компанії.

Ризик персоналу – це ризик, пов’язаний із діями або бездіяльністю працівників Компанії, включаючи допущення помилки при проведенні операції, здійснення неправомірних операцій (в тому числі шахрайство), пов’язане з недостатньою кваліфікацією (ризик некомпетентності) або із зловживаннями чи бездіяльністю персоналу, перевищення повноважень, розголошення інсайдерської та/або конфіденційної інформації, зокрема, внаслідок недостатньої мотивації (ризик мотивації).

4.5.2. Комплаенс-ризики – ймовірність виникнення у Компанії збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів, або втрати репутації внаслідок недотримання правил корпоративної етики, добросовісної конкуренції, виникнення конфлікту інтересів, незабезпечення опису усіх внутрішніх процесів, пов’язаних з провадженням професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, та/або невідповідності внутрішніх документів, що описують процеси, пов’язані з провадженням професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, вимогам законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, стандартів, правил, інших внутрішніх документів саморегулювальної організації, членом якої є Компанія, правил організованого ринку, учасником якого є така Компанія або на якому її цінні папери допущені до торгів, а також бізнес-плану (бізнес-стратегії), ухваленому Наглядовою радою Компанії, та/або невиконання працівниками Компанії вимог та процедур, пов’язаних з провадженням професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

Комплаенс-ризики, зокрема, включають:

a) **AML/CFT-ризик** – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання Компанією запланованих доходів внаслідок порушення або недотримання вимог законів, нормативно-правових актів, правочинів, прийнятої практики, внутрішніх документів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

b) **ризик зміни законодавства (регуляторний ризик)** – ризик виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання Компанією запланованих доходів, обумовлений змінами законодавства. Ризик зміни законодавства входить до зовнішніх ризиків.

4.5.3. Ризик втрати ділової репутації (ризик репутації) – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання Компанією запланованих доходів внаслідок виникнення у суспільстві несприятливого сприйняття Компанії, зокрема фінансової стійкості, якості послуг, що надаються Компанією, або її діяльності в цілому, яка може бути наслідком реалізації інших ризиків.

4.5.4. Ризик настання форс-мажорних обставин – ризик виникнення збитків, повної або часткової втрати активів, через настання невідворотних обставин, у тому числі обставин непереборної сили, що неможливо передбачити, які призводять або створюють передумови для виникнення збоїв у роботі Компанії або безпосередньо перешкоджають її нормальному функціонуванню.

4.5.5. Стратегічний ризик – імовірність виникнення у Компанії збитків або додаткових втрат або недоотримання Компанією запланованих доходів унаслідок неправильних рішень осіб, які здійснюють управлінські функції та/або неадекватного реагування на зміни в бізнес-середовищі.

Цей ризик виникає внаслідок взаємної невідповідності стратегічних цілей Компанії, бізнес-стратегій, розроблених для досягнення цих цілей, ресурсів, задіяних для їх досягнення, та якості їх реалізації.

Ця категорія може спричинити загальний фінансовий ризик (ризик банкрутства) Компанії – ризик неможливості продовження діяльності Компанії через суттєве погіршення її фінансового стану, якості її активів, структури капіталу, виникнення або значного зростання збитків від її діяльності внаслідок перевищення витрат над доходами.

4.6. На діяльність Компанії також можуть впливати фінансові ризики, зокрема кредитний, ризик дефолту, ринкові ризики та ризики ліквідності.

Кредитний ризик Компанії (ризик контрагента) – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів Компанії внаслідок того, що

контрагент не зможе виконати свої договірні зобов'язання перед нею у повному обсязі або частково. Розмір збитків (ризику) у цьому випадку пов'язаний із сумою невиконаного зобов'язання.

Ризик дефолту Компанії – ризик виникнення збитків, повної або часткової втрати активів через невиконання або несвоєчасне виконання емітентом або особою, що видала цінний папір, що належать Компанії, своїх зобов'язань щодо виплати доходу та/або погашення цінних паперів.

Ринкові ризики Компанії – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів у Компанії внаслідок несприятливої зміни ринкової вартості (ціни) фінансових інструментів у зв'язку з коливаннями цін на чотирьох сегментах фінансового ринку, чутливих до зміни відсоткових ставок: ринку боргових цінних паперів, ринку пайових цінних паперів, валютному ринку і товарному ринку. Ринкові ризики включають:

- **процентний ризик портфелю Компанії**, пов'язаний з негативними наслідками коливання цін на боргові цінні папери та деривативні фінансові інструменти процентної ставки;
- **пайовий (фондовий) ризик**, пов'язаний з негативними наслідками коливання цін на пайові цінні папери та деривативні фінансові інструменти, базовим активом яких є такі цінні папери, а також інші фінансові інструменти з нефіксованим прибутком;
- **валютний ризик**, пов'язаний з негативними наслідками коливання курсів іноземних валют та золота;
- **товарний ризик**, пов'язаний з негативними наслідками коливання цін на деривативні фінансові інструменти, базовим активом яких є товари;

Ризик ліквідності Компанії – ризик виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів в Компанії у зв'язку з неможливістю своєчасного виконання нею в повному обсязі своїх фінансових зобов'язань, не зазнавши при цьому неприйнятних втрат, внаслідок відсутності достатнього обсягу високоліквідних активів.

До ризиків ліквідності відносяться, зокрема:

- **ризик ринкової ліквідності** – ризик виникнення збитків, повної або часткової втрати активів через неможливість купівлі або продажу активів у потрібній кількості за достатньо короткий період часу в силу погіршення ринкової кон'юнктури;
- **ризик балансової ліквідності** – ризик виникнення збитків, виникнення дефіциту грошових коштів або інших високоліквідних активів для виконання зобов'язань перед інвесторами/контрагентами.

4.7. Особливим видом ризику є **системний ризик** – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів у значної кількості професійних учасників, яка обумовлена неможливістю виконання ними своїх зобов'язань у зв'язку з невиконанням (несвоєчасним виконанням) зобов'язань одним професійним учасником внаслідок реалізації у нього кредитного ризику, ризику ліквідності або іншого ризику. Системний ризик несе загрозу порушення діяльності всієї фінансової системи.

Компанія здійснює моніторинг ринків та вживає заходів та процедур на випадок екстремальних обставин, що можуть виникнути у результаті реалізації системного ризику.

4.8. Компанія повністю несе ризики, пов'язані з її діяльністю.

4.9. Головними завданнями СУР та, відповідно, етапами процесу управління ризиками у Компанії, виконання яких забезпечує ризик-менеджер, є:

- (1) виявлення (ідентифікація) ризиків, визначення профілю ризиків Компанії;
- (2) якісний аналіз та кількісне вимірювання ризиків, оцінювання ризиків, виявлення істотних ризиків;
- (3) вимірювання ризиків;
- (4) проведення моделювання та прогнозування процесів і майбутніх результатів діяльності Компанії на основі аналізу інформації та оцінювання ризиків;
- (5) організація та здійснення заходів з управління ризиками, у тому числі визначення, планування і організаційне забезпечення обробки ризиків та прийняття рішень щодо відповідних заходів;
- (6) визначення та здійснення заходів із запобігання та мінімізації впливу ризиків;

- (7) постійний моніторинг ризиків, контроль за прийнятним рівнем ризику для Компанії;
- (8) визначення ефективності СУР та її удосконалення;
- (9) надання оперативної, а також періодичної звітної інформації з питань управління ризиками Директору та Наглядовій раді Компанії.

4.10. Виявлення (ідентифікація) ризиків – неперервний процес визначення різновидів, джерел та факторів ризиків, з якими Компанія стикається у своїй діяльності, відповідно до категорій, визначених цим розділом цього Положення.

В процесі виявлення (ідентифікації) ризиків можуть використовуватись такі інструменти: експертний метод; SWOT-аналіз; метод Дельфі; метод проект-аналогів; структурні діаграми; карти потоків; причинно-наслідкова діаграма (діаграма Ісікави); пряма інспекція; аналіз фінансової управлінської звітності тощо.

4.11. Під час оцінки обсягу і надійності отриманої інформації здійснюється перевірка її повноти і достовірності для чіткого визначення видів ризиків. Оскільки на ефективність фінансових операцій впливають як внутрішні, так і зовнішні фактори, які спонукають виникнення певних ризиків, процес визначення потенційних ризиків окремих операцій може носити індивідуальний характер.

4.12. Компанія систематично здійснює аналіз ризиків, спрямований на їх виявлення та оцінку їх величини – систематизованого оброблення наявної інформації щодо ризиків з метою прийняття управлінського рішення.

Метою аналізу є розуміння суті ризиків, на які наражається Компанія, та визначення, чи узгоджуються вони з її цілями та метою діяльності. Аналіз здійснюється як на рівні Компанії в цілому, так і на рівні структурних підрозділів та включає виявлення, вимірювання та оцінку всіх видів ризиків, у тому числі зв'язок і взаємний вплив між різними категоріями ризиків.

Аналіз ризиків має охоплювати всі продукти, послуги та процеси професійної діяльності Компанії і передбачати як якісну оцінку відповідних ризиків, так і оцінку їх кількісних параметрів (у разі можливості).

Аналіз ризиків – це безперервний процес, який повинен враховувати:

- зміни внутрішніх та зовнішніх умов діяльності;
- нові продукти, послуги, процеси;
- плани на майбутнє.

4.13. Вимірювання та оцінювання ризику передбачає опис виявлених ризиків, отримання прогнозу стосовно вірогідності настання подій та масштабів їх наслідків, пов'язаних з предметом оцінки ризику.

Оцінка ризиків передбачає визначення:

- ступеня ймовірності їх виникнення;
- можливих негативних наслідків;
- рівня загрози виникнення ризику, що може вплинути на виконання зобов'язань та обсяг можливих збитків.

4.14. Невзаємопов'язані ризики оцінюються окремо. Взаємопов'язані ризики оцінюються за сукупністю. На основі проведеної оцінки здійснюється ранжування та виявлення критичних ризиків (високий рівень) для Компанії.

4.15. Якісний аналіз та кількісне вимірювання ризиків, оцінювання ризиків – оцінка розмірів та кількісних параметрів ризику (за можливості) та/або якісна характеристика та аналіз ризиків з точки зору можливих наслідків їх реалізації та величини потенційних втрат. Включає також проведення моделювання та прогнозування процесів і майбутніх результатів діяльності Компанії на основі аналізу інформації та оцінки ризиків.

4.16. Компанія може використовувати, зокрема, такі методи оцінки ризиків:

4.16.1. Комплексний метод оцінки ризиків. Ризик може вимірюватися в абсолютних і відносних величинах. Визначаючи величину ризику в абсолютному вираженні, Компанія використовує спрощений підхід. Його сутність полягає у тому, що оцінюється ступінь впливу ризику на основні показники роботи Компанії. Після цього робиться висновок про доцільність прийняття даного ризику і здійснення даного виду діяльності.

4.16.2. Систематичний метод оцінки ризику. Систематичний ризик оцінюється коефіцієнтом β , що визначає рівень коливань у результатах діяльності галузі стосовно

результатів діяльності ринку чи всієї економіки. Компанія може використовувати цей метод для оцінки того, наскільки очікуваний дохід за конкретним видом акцій компенсує ризикованість вкладень у ці акції. Коефіцієнт β використовується також при прийнятті рішень щодо вкладення інвестицій у певну галузь економіки. За допомогою цього коефіцієнта оцінюються результати роботи емітента чи галузі з усім ринком.

4.16.3. Статистичні методи. Сутність статистичних методів оцінки ризиків полягає у визначенні вірогідності виникнення втрат на основі статистичних даних попереднього періоду і встановленні області (зони) ризику, коефіцієнту ризику тощо. Можливе застосування наступних статистичних методів: оцінка вірогідності виконання, аналіз вірогідного розподілу потоку платежів, дерево рішень, імітаційне моделювання ризиків, а також технологія «Risk Metrics» тощо.

Метод оцінки вірогідності виконання дозволяє дати спрощену статистичну оцінку вірогідності виконання рішень або вирішення шляхом розрахунку долі виконаних і невиконаних рішень в загальній сумі прийнятих рішень.

Метод аналізу імовірнісних розподілів потоків платежів дозволяє при відомому розподілі вірогідності для кожного елементу потоку платежів оцінити можливі відхилення вартостей потоків платежів від очікуваних. Потік на найменшу варіацію вважається менш ризиковим.

Дерево рішень використовується для аналізу ризиків подій, що мають передбачуване або розумне число варіантів розвитку. Вони особливо корисні в ситуаціях, коли рішення, що приймаються у момент часу $t=n$, сильно залежать від рішень, прийнятих раніше, і, у свою чергу, визначають сценарії подальшого розвитку подій.

Імітаційне моделювання – це процес проведення експериментів за допомогою спеціалізованих програмних засобів з математичними моделями складних систем реального світу. Імітаційне моделювання використовується в тих випадках, коли проведення реальних експериментів (наприклад, з економічними системами), вимагає значних витрат і є нездійсненими на практиці. Крім того, необхідна інформація у випадках, коли відсутні фактичні дані, замінюється величинами, отриманими в процесі імітаційного експерименту (тобто тими, що генеруються комп'ютером).

Технологія «Risk Metrics» застосовується для оцінки ризиків ринку цінних паперів. Методика має на меті визначення міри впливу ризиків на подію через обчислення «міри ризику», тобто максимально можливої потенційної зміни ціни портфеля, що складається з різного набору фінансових інструментів, із заданою вірогідністю і за заданий проміжок часу.

4.16.4. Аналітичні методи дозволяють визначити вірогідність виникнення втрат на основі математичних моделей і використовуються в основному для аналізу ризику інвестиційних та інноваційних проектів. Можливе використання таких методів, як аналіз чутливості, метод коректування норми дисконту з врахуванням ризику, метод еквівалентів, метод сценаріїв та інші.

Аналіз чутливості зводиться до дослідження залежності деякого результатного показника від варіації значень показників, що беруть участь в його визначенні. Використання даного методу дозволяє оцінити наскільки може відхилитися значення однієї або кількох вхідних величин від заданих значень за умови, що результатний показник не вийде за припустимі межі; наскільки зміниться значення результатного показника при заданому відхиленні однієї або кількох вхідних величин від заздалегідь установлених їх значень.

Метод коректування полягає в коректуванні базової норми дисконту, яка вважається безризиковою або мінімально прийнятною. Коректування здійснюється шляхом збільшення величини необхідної премії за ризик. За допомогою методу достовірних еквівалентів здійснюється коректування очікуваних значень потоку платежів шляхом введення спеціальних знижуючих коефіцієнтів з метою приведення очікуваних надходжень до величини платежів, отримання яких практично не викликає сумнівів і значення яких може бути достовірно визначено.

Метод сценаріїв дозволяє поєднати дослідження чутливості результатного показника з аналізом імовірнісних оцінок його відхилень. Застосування цього методу дозволяє оцінити наслідки різних варіантів подій та їх вплив на діяльність Компанії.

Методи експертних оцінок (метод Дельфи) є комплексом логічних і математико-статистичних методів і процедур по обробці результатів опитування групи експертів, при цьому результати опиту є єдиним джерелом інформації. Метод ґрунтуються на застосуванні інтуїції, життєвого і професійного досвіду учасників дослідження. При використанні цього методу взаємний вплив учасників опитування виключається.

4.16.5. Метод оцінки фінансової стійкості (аналізу доцільності витрат) ґрунтуються на оцінці фінансової стійкості Компанії (проекту) і на ідентифікації на цій основі потенційних зон ризику.

Можуть бути застосовані два різновиди методу:

- 1) фіксація фінансового стану Компанії (оцінка фінансової стійкості);
- 2) зіставлення фінансової стійкості Компанії до і після впровадження аналізованої угоди (проекту) (оцінка доцільності витрат).

Віднесення фактичного або прогнозованого (у результаті укладення угоди або впровадження проекту) стану Компанії до однієї з областей фінансової стійкості (нестійкості), і відповідно, областей ризику, виконується на основі аналізу достатності оборотних коштів (власних або позикових) для формування запасів і покриття витрат, пов'язаних з виконанням розглянутих видів діяльності (проектів).

4.16.6. Нормативний метод базується на використанні системи пруденційних нормативів та фінансових коефіцієнтів, таких як коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт заборгованості, коефіцієнт автономії, коефіцієнт маневреності, коефіцієнт іммобілізації, коефіцієнт покриття.

Система пруденційних нормативів Компанії складається з наступних показників, що передбачені нормативно-правовим актом НКЦПФР, та використовуються для вимірювання та оцінки ризиків професійної діяльності Компанії:

- розмір **регулятивного капіталу** (капітал, який Компанія може використовувати на покриття негативних фінансових наслідків реалізації ризиків, що виникають при провадженні нею професійної діяльності на ринках капіталу);

- норматив **адекватності регулятивного капіталу** відображає наявність у Компанії достатнього капіталу для покриття збитків, що можуть виникнути внаслідок реалізації основних ризиків її діяльності;

- норматив **адекватності капіталу першого рівня** відображає рівень достатності в Компанії капіталу першого рівня, який є найбільш сталою складовою регулятивного капіталу, для покриття збитків, що можуть виникнути внаслідок реалізації основних ризиків діяльності Компанії;

- **коефіцієнт фінансового левериджу** відображає кількість залучених коштів, що припадає на одиницю власних коштів Компанії, та характеризує забезпеченість заборгованості Компанії її власним капіталом, а також її залежність від залучених коштів;

- **коефіцієнт абсолютної ліквідності** відображає частину поточних зобов'язань, яку Компанія зможе погасити негайно, та характеризує достатність високоліквідних активів Компанії для того, щоб терміново ліквідувати її поточну заборгованість;

- норматив **концентрації кредитного ризику** встановлює обмеження кредитного ризику Компанії, що може виникнути внаслідок невиконання своїх зобов'язань окремим її контрагентом.

Цей метод дає змогу визначити ступінь ризику з максимальною точністю: порівняння з нормативним значенням показника відбувається за шкалою «низький ризик», «середній ризик», «високий ризик».

4.16.7. Метод аналогів полягає у використанні бази даних аналогічних об'єктів для виявлення загальних залежностей і перенесення їх на досліджуваний об'єкт. Аналогові методи оцінки ризику полягають у використанні даних про розвиток аналогічних напрямків діяльності у минулому. Для цього можуть використовуватися звітні документи Компанії у минулі роки, дані публікацій тощо. Отримані таким чином результати детально аналізуються з метою виявлення потенційних факторів ризику, базуючись на попередньому досвіді.

4.17. Організація та здійснення заходів з управління ризиками (обробка ризиків) – визначення Компанією правил, підходів, показників та лімітів (допустимих меж) для ризиків, інструментарію оцінювання та заходів щодо управління кожним видом ризику (запобігання

(уникнення), прийняття (утримування), зменшення (мінімізації) або оптимізації впливу ризиків, їх розподілу з іншими особами).

Заходи управління ризиками (обробки ризиків) в Компанії включають:

(1) уникнення ризику шляхом прийняття рішення не розпочинати чи не продовжувати діяльність, в результаті якої виникає ризик (у тому числі відмова від ризикової операції чи активу);

(2) прийняття (утримування) ризику (за умов, коли ризик може бути компенсований очікуваним прибутком (доходом)) чи збільшення склонності до ризику;

(3) зниження (зменшення, у тому числі мінімізацію) ризику – вжиття заходів, які сприяють зменшенню або повному усуненню ймовірності виникнення ризиків та/або їх впливу, включаючи диверсифікацію, лімітування ризикових позицій, хеджування;

(4) передачу (розподіл) ризику з іншими особами, зокрема шляхом зовнішнього страхування.

(5) 4

4.18. Моніторинг та контроль ризиків – процес систематичного нагляду за ризиками Компанії, за системою і процесом контролю та управління ризиками з метою виявлення відхилень від їх прийнятного рівня та/чи ефективності, який включає:

(1) перевірку дотримання встановлених лімітів чи якісних критеріїв ризиків;

(2) забезпечення недопущення виконання Компанією та/або її контрагентами (за можливості) дій (операцій), які порушують встановлені ліміти чи критерії;

(3) здійснення комплексу заходів, що перешкоджають реалізації ризиків Компанії (за можливості) або мінімізують їх вплив;

(4) перевірку виконання заходів з обробки ризиків та оцінку їх ефективності впродовж здійснення Компанією професійної діяльності;

(5) розробку превентивних заходів для мінімізації ризиків у разі виявлення негативних тенденцій та вдосконалення бізнес-процесів за результатами проведеного аналізу.

Моніторинг та контроль рівня ризиків Компанії здійснюється на щоденій, щотижневій, щомісячній, щоквартальній основі.

4.19. Компанія визначає ефективність СУР та оцінює методики, інструменти, підходи та механізми, які використовуються Компанією для ідентифікації, вимірювання, оцінювання та контролю ризиків на предмет адекватності поточним внутрішнім та зовнішнім умовам діяльності Компанії і вимогам чинного законодавства України та, у випадку необхідності, коригує їх із метою поліпшення управління ризиками у Компанії.

4.20. Моніторинг ризиків та надання оперативної, а також періодичної інформації (звітів) з питань управління ризиками у Компанії її Наглядовий раді здійснюється з періодичністю і відповідно до функцій та обов'язків, визначених законодавством України та внутрішніми документами Компанії, але не рідше ніж один раз на шість місяців.

4.21. Працівники Компанії повинні бути належним чином інформовані щодо всього спектру ризиків, з якими вони стикаються під час виконання своїх обов'язків; виявляти ризики по всіх аспектах своєї роботи.

4.22. Принципи та підходи щодо визначення прийнятного співвідношення дохідності та ризиків.

4.22.1. Основними принципами визначення прийнятного співвідношення дохідності та ризиків в Компанії є:

- 1) принцип дохідності;
- 2) принцип мінімізації ризику;
- 3) принцип ліквідності;
- 4) принцип диверсифікації;

Принцип дохідності полягає у підтриманні дохідності за активними операціями на рівні сукупної дохідності, розмір якої визначається на рівні, що одночасно відповідає наступним вимогам:

1) підтримує рентабельність Компанії на рівні, визначеному бізнес-планом (бізнес-стратегією) Компанії;

2) враховує загальну дохідність Компанії за операціями з контрагентом. Покриває вартість кредитного ризику, що притаманний певному контрагенту та/або продукту Компанії/портфелю активних операцій;

3) відповідає регуляторним вимогам та комерційним/бізнес очікуванням;

4) покриває інші витрати Компанії, пов'язані із здійсненням операцій.

Принцип мінімізації ризику, який необхідно прийняти для забезпечення бажаного рівня дохідності, передбачає встановлення обмежень, лімітів для клієнта, з яким можливе встановлення ділових відносин, оцінка фінансового стану клієнтів Компанії в залежності від клієнта, а також використання методів хеджування.

Принцип ліквідності передбачає формування достатнього розміру портфеля найбільш ліквідних активів у порівнянні з іншими активами Компанії.

Принцип диверсифікації передбачає розподілення активів між різними напрямками діяльності Компанії з метою зниження ризику можливих втрат капіталу чи доходу.

4.22.2. Основними підходами для визначення прийнятного співвідношення дохідності та ризиків є:

- формування бізнес-плану (бізнес-стратегії) Компанії керуючись рівнем дохідності;

- використання на рівні Декларації схильності до ризиків Компанії лімітів за окремими показниками ризик-апетиту, що визначають як максимальний, так і мінімальний ризик, що може/має бути прийнятий з метою отримання достатніх доходів для забезпечення прийнятного співвідношення дохідності та ризиків;

- встановлення лімітів, обмежень, показників щодо концентрації (диверсифікації) активів, які б дозволили забезпечити виконання бізнес-плану (бізнес-стратегії) Компанії;

- аналіз впливу операції, яка планується, на значення тригерів (показників, ковенант), визначених Компанією щодо рівня дохідності, ліквідності, диверсифікації та ризиковості, із співставленням отриманих значень з нормативними, які встановлені Наглядовою радою Компанії в Декларації схильності до ризиків Компанії, в інших внутрішніх документах Компанії.

Згідно з оригіналом. Повний текст Положення про управління ризиками в ТОВАРИСТВІ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФОНДОВА КОМПАНІЯ «ДАЛІЗ-ФІНАНС» зберігається за місцезнаходженням Компанії та може бути наданий для ознайомлення у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

Директор
ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФОНДОВА КОМПАНІЯ «ДАЛІЗ-ФІНАНС»

М.В. Іщенко

ТОВ «ФК» «ДАЛІЗ-ФІНАНС»

Прошого, пронумеровано та скріплено відбитком печатки та
підписом керівника

аркушів

Директор

Іщенко М.В.

